

ȘCOALA NOASTRĂ

REVISTĂ PEDAGOGICĂ-CULTURALĂ,

organ oficial al revizoratului școlar, al comitetului școlar
județean și al asociației învățătorilor din județul Sălaj.

Director: Ioan Mango.

Redactor: L. Ghergariu.

Actualități.

La Crăciun.

O, ce veste minunată, din Vifleem ni se arată:
Cristos s'a născut și om s'a făcut!

Popoarelor, lăsați pe o clipă preocupările lumești
și înălțați-vă sufletul către Dumnezeu cel prea-mi-
lostiv, care acum își jertfește unicul său fiu spre
mântuirea neamului omenesc din noroiul păcatelor.

Crăciunul sfânt, la sfârșitul fiecărui an ne reim-
prospătează sufletul, par'că, și ne apropie cât mai ta-
re pe unul de altul, chiar prin simbolizarea sublimă
a fericitului eveniment ce-l serbează toate popoarele
creștine.

Un an întreg plin de istoviri, povara a 365 zile
asupra umerilor noștri ne-ar duce, poate, cu gândul la
tristețe, amintindu-ne căci cu fiecare clipă ne apro-
piem mai mult de sfârșit; dar mi-te un an!

Și Crăciunul vesel »Moș Crăciunul«, alb și cărunt
ne trezește din aceste gânduri sombre, mângâindu-ne
căci Cristos s'a născut nu spre perzarea noastră ci
spre mântuire.

Copii plăpânzi, fetițe gingașe, tineri sburdalnici
au luat ulițele în lung și lat. Partile caselor se des-
chid, ferestrele strălucesc de lumină vie, pe când solii

cu glas dulce vestesc tuturora că; »astăzi s'a născut, cel fără'nceput, cum au zis prorocii». Satul întreg răsună de melodia ritmată a colinzilor cari se'ntretaie, impunându-se fiecare prin puterea »magilor« ce o poartă.

În această »Noapte Sfântă« s'a împlinit făgăduința Dumnezeiească. Bucuria omenirii este fără de margini. Dela mic la mare, Crăciunul este cel ce înveselește pe toți. Intocmai cum s'au bucurat păstorii din câmpul Vifleemului la glasul îngerului care le-a vestit întâia oră nașterea lui Isus; așa ne bucurăm și noi la glasul »colindătorilor« când între »florile d'albe« ne vestesc: »inceputul mântuirii».

Astăzi, mai mult ca ori când, avem nevoie de reculegerea sufletului la acest mare praznic. În clipe de grea încercare, de oboseală trupească ori sufletească, fiecare individ caută un colț ferit spre a-și pleca capul. După un răstimp de grea muncă ne cade bine odihna. După o îndelungată despărțire de ai tăi, inima îți saltă de bucurie și fericire la gândul revederii celor iubiți »la Crăciun«.

Și mai ales, când ești între ai tăi, la sărbători mari, ocazii rari; între formele obiceiurilor din bătrâni, trebuie să ți se înmoaie inima.

Un popor, numai până atunci trăește, până când își respectă limba și obiceiurile. Acestea sunt isvorite din însași nevoia de a trăi și fără de ele aproape nici nu putem concepe o viață.

Unde ar fi farmecul »Crăciunului« mult așteptat fără colinzi? Ori, prin ce s'ar varia monotonia vieții patriarhale a poporului nostru dacă nu chiar prin aceste producțiuni ale sufletului său atât de frumoase și scumpe? Sau dacă ingerul n'ar aduce nimic »copii-

lor buni«, cum s'ar imbucura; dar mai ales cum am infiltra dragostea urmașilor noștri față de obiceiuri?

»Moș Crăciunul« prin dărnicia sa, ne dă un puternic exemplu de a ne gândi nu numai la noi ci și la cei oropsiți de soartă. Câți nevoiași, câți lipsiți, câți flămânzi și goi, nu plâng în această mare zi; în timp ce noi ne lăfăim intru desfătare și indestulare. Să ne gândim la soarta lor și să-l ajutăm pe »Moș Crăciun« să-i mângăe....

»S'a născut Cristos, lumii spre folos«, nu prin aceea că oamenii să se piardă cu totul în egoismul intereselor individuală ci tocmai prin afirmarea unui puternic altruism.

Crăciunul ne va aduce mai mare mângăere atunci când vom ști că din prisosul nostru am alinat o suferință, o durere, o lipsă...

Să lăsăm dar grijile lumești la o parte. Să ne pătrundem de taina momentului intrupării Fiului lui Dumnezeu și coborîrea Sa pe pământ. În Noaptea Sfântă, să ne gândim mai mult la filosofia adâncă a colindelor, ca să descoperim din ele, poate, tocmai aceea ce ne lipsește, ca să fim mai buni.

Nașterea lui Cristos, să ne fie de folos!

Măeriște, Crăciunul al 1928-lea.

Tralan Clonfi

în v. dir.

Preocupări.

De timpuriu . . .

Știm cu toții obiceiul copiilor că dela începutul anului școlar, încep a socoti câte zile de școală mai au până la Crăciun ca apoi să calculeze până la Paști și a. m. d.

Mulți sunt în acel crez că acest lucru îl fac elevii de frica cărții, de și în cele mai multe cazuri există o altă cauză a acestei socoteli. Nu zic, există o categorie de copii slabi la studii cari au în vedere sborul zilelor cari ar dori să fie cât mai repentine, dar știm că într'o școală sunt elevi și de aceia cari au o deosebită dragoste pentru școală și carte, totuși fac socoteala migăloasă a zilelor.

Aceștia din urmă în numărarea zilelor sunt călăuziți de un alt scop, un scop care e frumos și anume: întrebați vor spune că abia așteaptă să meargă cu colindul, steaua ect. alții au promisiuni dela părinți că vor primi daruri la Crăciun, iar cei cari sunt săraci și orfani au o sfântă și ne prihănită nădejde în Dzeu, care scrie purtarea fiecarui copil în cartea din ceruri, și la Crăciun va trimite pe Moș-Crăciun să le aducă răsplătă multe lucruri frumoase.

Ce credința divină în acelea suflete plâpânde în sufletele acelor copii zdrențoși cari de multe ori îi numim al »nimăruî«.

Ei cunosc răutatea oamenilor și nu așteaptă dela ei nimic, nădejdea întreagă și-o pun în Dzeu care este bun, drept și atotștiutor.

Durere că la mulți copii aceasta credință să dărâmă, dacă au fost înșelați în nădejdea lor.

Părinții cari abia pot câștiga pâinea, de toate zilele, apoi orfanii cari sunt lăsați în voia sorții, nu pot

aduce în bordeiul lor pe Moș-Crăciun să le aducă bucurie, mângăere și statornicie în credința lor.

Eu sunt de credința că învățătorului i-ar șede așa de bine să fie acel Moș (sau tânăr) Crăciun. Am văzut odată un Moș-Crăciun de acesta care din diferite colecții și din truda lui a făcut un pom de crăciun pe care fiecare copil sărac a avut un dar de crăciun.

Ș'am văzut în sufletul acelor copii zdrențoși crescând o credință puternică, o comoară divină.

Învățătorul era vesel și fericit și mi-s'a părut că-i era fruntea încununată de raze coborâte din ceriuri.

Fiecare putem face acest lucru, fiecare putem fi acel Moș-Crăciun care să-le împartă darurile trimise de D-zeu, fiecare putem salva dărâmarea credinței din atâte suflete plâpânde.

Să facem acest lucru de timpuriu.

BCU Cluj / Central University Library Gh. B. Bălaj

Inv. Tășnad

Cercurile culturale.

Nu voi scrie despre însemnătatea cercurilor culturale, ea e mare, voi aminti doar cum se fac, căci rezultatele le vedem.

Dacă am fi drepti am recunoaște că mulți mergem cu tot atât de puțină plăcere la aceste cercuri, cu cât de puțină zgârcenie ni-se aplică amenzi în caz de absență. Necazul însă nu este aci, căci, câte nu facem noi fără să miroase a plăcere cătuși de puțin! — nenorocirea e, că în loc să facem ceva bine prin prezentarea în mijlocul satelor, ne arătăm mediocritatea sau cel puțin nedibăcia, iar foloasele: țărani nu mai vin ca nainte, nouă ne-a perit cheful de a mai colinda cu toaca . . .

Incoronate cu ilustre nume, cercurile noastre scot niște nenorocite procese verbale — sau mai bine zis e numai unul, însă, se 'nschimbă doar titlurile confe-

rințelor și a lecțiilor — cari nu numai că nu sunt complete sau sunt prost redactate, dar te-ar pune în pericol dacă ai lua responsabilitatea identității lor . . .

Atenția țăranilor nu e atrasă câtuși de puțin de conținutul conferințelor, căci d-șoarele — mai ales —, doamnele, sau domni învățători nu termină cu discuțiile, cu râsul între ei și nu se sinchiesc de loc să fățarească — cel puțin câteva minute — puțină seriozitate care ar fi de rigoare măcar la aceste ocazii. Să nu mai vorbim de lecția practică, căci prin ea ne facem de râs în fața copiilor. Conferințele intime au ajuns atât de intime, că fiecare o poate citi numai pentru sine căci ceilalți nu o mai ascultă. Mulțumită indulgenței lor, căci altfel te-ar pune în imposibilitate de a-ți și citi, plagiatura . . .

Ne grăbim a recunoaște decepțiile precum Dv. veți recunoaște că lucrurile se petrec aidoma ca mai sus, de la un timp. Eu cred că tocmai pentru că avem programe atât de sistematic statorite — pe hârtie bine 'nțeleș — și pe cari ne grăbim de frica superiorilor să le executăm întocmai — tot în scris — fără să putem adăoga câte ceva original și de necesitate locală sau momentană căci între noi rămână vorba — suntem elemente prea slabe ca să putem înjgheba ceva dela noi, oricât ne-am rățoi !

La un cerc unde era prezent și un organ de control — cu cât mai mic cu atât mai șmecher — cum voiam să vorbesc ceva sătenilor, acesta mă întrebă : »Ce vrei ? Ești trecut în program ?« Altfel nu se poate, dta vrei să depășești cadrele etc. ? . . . nu l'am mai putut auzi căci m'am retras în fundul clasei dela catedră convins după tonul superiorului că e absolut de prisos să mai vorbești unor săteni despre »necesitatea de a învăța carte țăranul român din timpurile noastre« odată ce se vorbise despre »Tudor Vladimirescu . . .«

Dacă nu toți muncim la fel, de ce să nu remar-căm activitatea rodnică ce o desfășoară unii, lucru

ce nu e luat în procesul-verbal? Dece nu ne folosim de cercul cultural ca de o ocazie de a ne cunoaște, de a ne aprecia? Dece nu se trece la procesele verbale scurte note despre întâmplările și discuțiile zilei, asupra celor constatăte referitor la activitatea desfășurată pentru atragerea țăranilor la aceste adunări, a elevilor la școală, a localului îngrijit-și nu pe larg — căci acele procese verbale vor fi singura mărturie posterității despre titănicia muncii noastre de azi!?! Cum la un cerc am rămas toți surprinși de munca ce a desfășurat-o un coleg, altul a spus că nu s'ar putea remarca lucrul acesta în procesul verbal fiindcă aceasta nu se ține de noi și nu am mai făcut-o până acum. Nu știu ce necaz ar fi exact la fel de fiecare dată căci aceasta e mai mult decât firesc, dar, dacă noi nu avem dreptul să ne apreciam reciproc, să ne recunoaștem meritele sau nu voim s'o facem, cum o vom împune această altora cari nu ne cunosc munca, cari nu pot măsura câtămea energiei ce consumăm pentru cizelarea sufletelor și îmbogățirea intelctului? Și, să fiu scurt: Ar trebui să fim mai atenți la conferințe și lecțiuni, mai serioși puțin în fața țăranilor și la nevoie să eșim din cadrele statorite ale programului fără însă al retușa, să ne oprim mai mult asupra discuțiilor frumoase și interesante căci ne lipsește aceasta.

Cercurile culturale dacă nu s'ar bagateliza, ar avea nu numai însemnătatea de a ridica poporul ci, ne-am putea apropia sufletește între noi discutând și căutând rezoluții în chestiunile noastre vitale de tagmă și existență; ar fi minunate ocazii de a ne consolida și munci împreună pentru drepturile noastre. În felul cum se fac în prezent cercurile culturale, ar fi mult mai bine să nu se facă, ele dau nota învățătorului balcanic.

Să nu uităm excepțiile căci ele sunt prea rare perle.

Iluțiu Vasile, Ciocmani.

Cooperăția în școala primară

Sunt convins că mulți dintre cititorii titlului de mai sus — la prima privire — nu-i vor da importanță; cauza e că această noțiune e foarte puțin cunoscută la noi. A început, în ultimul timp, un curent debil în această direcție, ba în unele locuri s'au făcut încercări de aplicare (comuna Porcești jud. Sibiu), s'a scris chiar prin câteva reviste școlare, fără însă a se da o direcție mai clară și a se ocupa mai sistematic de această acțiune educativă și practică.

Nu tot așa s'a făcut în alte țări, cari dispun de un învățământ mai eficace, ca Franța, Elveția, Germania, etc. Acolo e introdusă deja cooperăția în școală, iar foloasele obținute sunt enorme. (Vezi Rev. Gen. a Invățământului, No. 1--1928, pag. 56.)

Ca să putem înțelege pe deplin titlul de mai sus este necesar, ca să vorbim puțin despre cooperăție în general.

E lucru cunoscut, că baza unei națiuni o formează pătura de jos — țăranul, — din rândurile căreia se mobilizează clasele medii și clasele de sus. Cum nu ne putem închipui viața unei plante, sau arbore, fără rădăcini, cari sunt izvorul datator de viață, culegând hrana din pământ și trimițându-o la ramuri, tot așa nu ne putem explica cum ar exista un neam fără rădăcini — clasa rurală — cari prin munca lor grea și obositoare câștigă hrana necesară și o trimite tuturor claselor. Acest fapt constatat, e evident că țăranimea nu trebuie neglijată de loc, pentru că veștejindu-se ea, se uscă neamul întreg.

Aceasta au înțeles-o și conducătorii noștri, când au luat lupta aprigă pentru împroprietărirea țăranului. Lupta s'a sfârșit cu triumf și sateanul trage azi brazda în pământul său. Adeca ar trage-o dacă ar avea cu ce. Reforma agrară l'a împroprietărit cu pământ, fără să-i fi dat și ceva mijloace pentru procurarea forței și u-

neltelor de muncă, din care cauză el — țăranul — lucră pământul și acum în veacul al XX-lea după sistemul primitiv al egiptenilor și din care nu-și poate scoate de multe ori numai sămânța. Țăranul nostru ca să-și poată lucra astfel pământul, ca să realizeze un însemnat profit, are lipsă de vite și unelte de lucru perfecționate, cari neavându-le, rămâne tot sărac fără a-și putea croi o existență umană, după munca prestată. Apoi această stare atinge însuși organismul economic al țării, deoarece marea proprietate ce era înainte în țara noastră a dispărut aproape cu totul, dând loc micii proprietăți țărănești, care nu poate realiza nici jumătate recolta ce o producea dintâi, fiind — cum am zis — lipsită de forță și unelte. Azi nu avem în România Mare cantitatea de cereale ce o avea vechiul regat înainte de războiu, pentru faptul, că azi 92% din suprafața terenului cultivabil e al săteanului, pânacând înainte de războiu el avea abia 40% teren cultivabil al țării.

Deci trebuie să știm un lucru: agricultura e în mâna țăranului și cum România e o țară agricolă, numai așa va prospera dacă va fi ajutat el, țăranul.

Așa dar, ținta noastră trebuie să fie: instruirea țăranului în profesia lui; să-l facem bun agricultor, instruindu-l cum să se ocupe cu toate ramurile agriculturii și mai ales, cum să și le valorizeze acestea. Azi laptele lui e vândut cu litrul la oraș, ducându-l fiecare câte 5—6 km., cerealele le duce fiecare la piață — dacă le are — vânzându-le sub prețul real, pânacând dacă sătenii dintr'o comună ar forma cooperative de desfacerea produselor agricole, ar câștiga și bani și timp. Dacă agricultorul are lipsă de credite pentru a se prevedea cu uneltele de lipsă, e silit a împrumuta dela bănci particulare — de multe ori streine — cu 20—30% pe care el n'o poate câștiga din veniturile sale. Inșă, dacă fiecare comună ar avea banca sa și cooperativele sale, ce ușor ar ajunge bietul agricultor la credite eftine și la bani, de cari are așa mare nevoie! Doar cooperația a îmbunătățit starea economică

a Germaniei, Belgiei, Elveției, etc. Însă țaranul nostru nu știe de binefacerile acestor instituții binecuvântate, nu le cunoaște și necunoscându-le, nu le îmbrățișează, ba chiar se ferește de ele. Și aici intervine rolul învățătorului care are chemarea sfântă de a-l deștepta, de a-l introduce în această viață de ajutor reciproc, prin care și starea lui și a țării se îmbunătățește.

Se constată însă un lucru: cu toate că s'a pornit o ofensivă destul de puternică pe terenul cooperăției, la noi — și mai ales în Ardeal — merge foarte încet ba am putea zice că nu merge deloc. Cu toate năzuințele învățătorimii și preoțimii de a creia cooperative și bănci populare, ele se pot număra pe degete. Săteanul nostru te înțelege, te aprobă și e convins de binefacerile acelor societăți, însă când e vorba să-și pună banul, se retrage. Și care e cauza acestui rău? Eu cred că acest rău e înăscut în românul nostru fiind moștenit din moși-strămoși. El, care, până eri-alaltăeri era lăsat în voia soartei, ca un copil orfan, de foștii stăpânitori, s'a obișnuit a trăi în acest mediu de viață individuală pe care o crede ca cea mai bună și mai folositoare. N'are noțiunea ajutorului reciproc, a asociației de puuteri și capital, a cooperăției în genere și a solidarității sociale. Pentru el aceste nu există, pentrucă n'au intrat în sufletul său aceste noțiuni pe cale intuitivă. Nu știe că capitalul poate fi viu și mort, pentrucă nu i-s'a demonstrat practic aceasta și așa necunoscându-le e firesc ca să le refuze.

Atunci ce-i de făcut și cum să curmăm acest rău social din poporul nostru? Imi vine în minte o zicătoare: »calul bătrân nu-l înveți niciodată în ham« și această propoziție se potrivește și în cazul de față. Nu-l putem obișnui pe țaranul în etate cu acestea schimbări, însă în schimb îi putem instrui și introduce în aceste lucruri pe copiii lui, cari sunt mlădiță în mâna noastră și le îndoinm cum voim. Noi, cari ne ocupăm cu formarea cetățeanului de mâine, dacă voim ca acel cetățean să fie cât mai de folos neamului și societății, avem datoria de a-l pregăti și pentru viața

economică infiltrând în sufletul său ideia de asociație, cooperatie și solidaritate. Insa aceste noțiuni și idei nu i-le putem comunica decât pe cale intuitivă, ca ori ce noțiuni și intuiția nu o vom putea face decât când vom avea o cooperativă școlară, formată de elevii de școală și condusă de ei sub îngrijirea noastră. Iată dar scopul principal ce-l urmărim prin introducerea cooperatiei în școală.

Abstrăgând dela scop cooperativa ne mai aduce și multe foloase reale la predarea contabilității în cl. VII-a, procurarea cărților și rechizitelor, formarea bibliotecilor pentru elevi și adulți, etc. etc. În rezumat scopul cooperatiei în școală se poate schița astfel: Ea are de scop:

a) A introduce elevii școlii în viața cooperatistă infiltrând în sufletul lor spiritul de economie și solidaritate socială;

b) A servi ca mijloc de intuiție la predarea învățământului civic și contabilității;

c) A aproviziona elevii școlii cu cărți și rechizite școlare, cu cărți de cultură, știință și artă;

d) A le economisi, prin păstrare și fructificare micul lor avut și a le acorda mici împrumuturi pentru trebuințele lor în legătură cu școala;

e) A înființa fonduri de ajutor, de cultură, biblioteci și igienă (farmacii școlare).

Din cele expuse până aici, se poate observa frumosul rol ce-l au cooperativele școlare. Eu fiind — încă din primii ani de dascălie — obsedat mereu de această idee, în anul trecut m'am hotărît la fapte. Am compus un statut, am îndemnat elevii să se înscrie ca societari și am început activitatea cooperativei cu un modest capital vărsat de 2000 (douămii) Lei. Azi pot să afirm, că după puținul timp de un an, deja îi gust roadele »inefăcătoare, mai ales în ce privește aprovizionarea elevilor cu cărți și rechizite. Nu se întâmplă ca să am un singur elev care să nu dispună de tot ce are lipsă. Nu e necesar să aibă bani; i-se dă totul pe credit, iar el achită când poate.

Pentru a face o cât mai clară icoană onorațiilor cititori de progresul acestei cooperative școlare, făcut dela 1 Ianuarie a. c. și pâna în prezent, dau situația pe ziua de azi:

ACTIV			PASIV		
CONTUL	Suma		CONTUL	Suma	
	Lei	b		Lei	b
Cassa sold	627	07	Capital vărsat . . .	4721	—
Imprumuturi	5250	78	Depuneri spre fructificare	1903	08
Marfă (cărți, rechiz.)	1647	80	Taxa de înscriere . .	603	—
Cheltueli generale . .	429	—	Fond de rezervă . .	34	15
			„ cultural	57	—
			„ de ajutor	20	—
			Dobânzi și com. . . .	616	37
	7954	60		7954	60

Un lucru e cert: învățătorul care voește a introduce cooperația în școala sa, trebur să-i placă munca căci va fi silit a conduce o instituție a cărei contabilitate reclamă munca și multă paciință, însă nu vor întârzia nici roadele muncii sale.

Deci, fraților, cu Dzeu înainte!

Cristolț, la 18 Nov. 1928.

Victor Romocca, inv.

Chestiuni didactice.

Conceptiile școlii active

Cele susținute de Dl P. Marchiș învățător în com. Santău în articolul Dsale intitulat: „Insemnătatea lucrului manual în școlile primare“ îmi sugerează ideia despre concepțiile școlii active.

Țin însă să spun din capul locului, că scopul articolului de față nu este acela de a polemiza, ci acela de a fixa adevărata concepțiune a școlii active.

Concepțiile școlii active pot să fie rezumate la următoarele trei:

1. *Concepțiunea materialistă*, exprimată la noi și prin „școala muncii“ cu deosebirea că adepții „școlii muncii“ ar voi să înlocuiască termenul de „școala muncii“ prin școala activă, prin urmare să extindă sfera școlii mai mult decât se cuvine.

Această concepțiune are următoarele caracteristice:

a) Acordă atâta importanță activității fizice, exterioare, activității manuale și — în general — activității mușchiulare, încât nesocotește activitatea sufletească. De aci: „Mai bine muncă fără carte decât carte fără muncă“.

Această concepțiune pune activitatea materială mai presus de cea sufletească, realitatea externă mai presus de realitatea internă, ps hică; pune fapta materială mai presus de idee, materia mai presus de spirit, utilitatea mai presus de ideal. Aceasta e concepțiunea omului vulgar, care atunci când vede pe un intelectual lucrând și — de multe ori — lucrând foarte intens, îl învidiază și zice: „Ce bine de acesta că nu muncește, stă pe scaun și cetește, iar eu muncesc toată ziua cu brațele“. Această concepție o găsim, în general, la țărani.

b) Această concepție acordă o deosebită atențiune lucrului manual, făcând din el un obiect central în programul de învățământ.

2. *Concepțiunea intelectual-materialistă*, având următoarele note caracteristice:

a) Această concepțiune de asemenea înțelege prin activitate manifestarea externă, mișcarea mușchiulară, adică lucrarea care ne pune în situația de a provoca anumite transformări în lumea înconjurătoare. — Aceste transformări și schimbări nu pot fi provocate decât prin activitatea mușchiulară. Aceasta e nota comună în concepțiunea materialistă și intelectual-materialistă.

b) Concepțiunea intelectual-materialistă ține seamă de influența pe care ideile o au asupra acțiunilor omenești și, ținând seamă de această influență a ideilor asupra actelor materiale, prețuește foarte mult raportul dintre știință și putință, dintre morală și viață. Această concepțiune ține seamă de faptul că știința, în cercetările ei, influențează viața materială, economică.

Principiile științifice determină anumite curente în viața practică. Principiile morale și religioase influențează activitatea practică morală și religioasă a omului.

Deși această concepțiune consideră noțiunea de activitate ca cuprinzând în sfera ei numai actele materiale, acelea cari provoacă transformări în lumea externă, recunoaște totuși influența covârșitoare, pe care o exercită ideile științifice, morale, religioase, etc. asupra activității practice.

c) Pe baza valorii ce acordă ideilor asupra activității practice, această concepțiune cere ca pretutinderi în învățământ să punem în legătură activitatea teoretică cu cea practică, știința cu viața; cere realizarea acestei concepțiuni intelectual-materialiste în programul de învățământ.

3. *Școala activă integrală*, cu următoarele note caracteristice:

a) Concepțiunea integrală despre școala activă introduce în sfera noțiunii de activitate și activitatea sufletească, alături de cea materială. Matematicianul și filosoful, cari se străduiesc să rezolve o problemă științifică nu desfășoară ei o activitate tot atât de importantă, dacă nu și mai importantă decât muncitorul care lucrează

cu brațele? Elevul, care rezolvă o problemă de matematică, sau care face o compoziție literară, sau elevul care — aplicând metoda socratică — ne dă cel mai mare concurs prin activitatea lui productivă și de multe ori prin activitatea lui educativă, nu este și el activ, nu desfășoară și el o activitate, de multe ori calitativ superioară față de acela care face un coș din nuele la lucru manual?

b) Școala activă integrală cere ca școala să pună în exercițiu și să desvolte toate forțele fizice și psihice de care dispune elevul. Școala activă integrală cere dezvoltarea întregului organism psiho-fizic al elevului. În aplicarea acestor forțe s'a produs o anumită ierhizare a forțelor. Unii au dat preponderanță forțelor psihice iar alții celor fizice.

c) Concepțiunea integrală a școlii active nu nesocotește activitatea materială, mușchiulară alături de cea sufletească ci cere conexiunea, legătura strânsă dintre cele două feluri de activitate. Activitatea materială, economică, etc. trebuie să fie încontinuu idealizată de valorile științifice, morale, religioase, sociale, etc. produse de activitatea sufletească; iar aceste valori științifice, morale, religioase, sociale, etc. trebuie să fie puse încontinuu în aplicare, trebuie să fie încontinuu realizate. Această idealizare a valorilor materiale și materializare a valorilor ideale ne duce la concepția *idealismului activ*, singura concepție capabilă să ne scoată din haosul moral, religios și social în care ne-a aruncat războiul mondial.

Acestea sunt cele trei concepții despre școala activă. După o adevărată pătrundere a spiritului fiecărei concepții în parte, liber este oricine să adopte una din ele, dar nu trebuie să se uite faptul că noi nu trebuie să facem din elevii noștri nici simpli muncitori, nici savanți unilaterali, ci trebuie să facem *oameni integri*, dezvoltându-le și trupul și sufletul, care nu-i numai intelect, ci și voință și sentiment.

Zălau, 7 Decembrie 1928.

D. Mator.

Minciuna în școală

E învederat faptul că învățătorul pe lângă instrucție trebuie să facă și educație. Rolul cel mare al școlii primare numai atunci e atins, când educația e mână 'n mână cu instrucția. Căci »oameni de caracter«, de care azi, mai mult ca oricând avem nevoie, numai dintr'o școală, unde educația și-a ajuns scopul culminant, se formează.

Familia, în multe rânduri, nu numai că nu ajută educația, dar chiar o împiedecă. Pentru aceasta, învățătorul are de luptat cu multe, greutăți, în multe locuri, înrădăcinarea educației, mai ales acolo, unde apucăturile rele sunt într'un mediu favorabil, cultivat de părinți chiar și mai marii copilului. Una din relele apucături ale copilului este și minciuna. Ea duce de multe ori pe educator la bănueli greșite, pedepse nevinovate, ba chiar desgust, când face anchete. Originea ei nu se cunoaște încă. Mulți pedagogi au afirmat că copilul de mic este foarte sincer. Lucrul acesta s'a observat aproape de toți. El spune tot ce știe și după cum știe. Numai mai târziu, când devine în contact cu societatea, învață a minți. După aceste spuse, am putea arunca o privire la societatea noastră.

Și sinceri fiind, am vedea că practica spunerii »verde Românește«, nu-i prea frecventă. Aceasta în societatea mare, de unde putem deduce ce poate învăța tânăra generație, urgisita a-și forma apucăturile pe imitație? Și apoi dacă ne-am întoarce înapoi, noi cei crescuți la țară în mijlocul păturii țărănești, n'am vedea o mulțime de procedee de mângăeri ale copilului prin care i-se implică minciuna? Nu știm când copilul e desmerdat de cineva prin ascunderea la spatele celui ce-l ține în brațe și îndemnat prin: »uită-l p'aici, nu-i« că învață a minți? E acesta un fapt conștient? Desigur că nu! Dar din el se învață o apucătură cu urmări destul de grave mai târziu. Ori cine nu

știe când cineva e strigat și nu vrea să răspundă a-
celeia persoane, că îndeamnă pe copil, care sincer, cum
îi el atunci, neatins de păcat, vrea să spună adevărul :
că-i »acasă« și tata sau mama îi spune : »zi că nu-i
acasă ?« Și fără a înmulți exemplele, putem spune,
că copilul nostru de școală, în multe cazuri, calcă
pragul clasei cu munciuna bine formulată. Rămâne nu-
mai ca aici, ea să fie înlocuită prin nobilul și frumosul
adevăr. Dar cum se va practica acest lucru ? Care
vor fi mijloacele ? Ca în totdeauna și în această împre-
jurare, cel dintăiu lucru e ca educatorul să fie
exemplu în spunerea adevărului. Nimic nu se învață
de către copil, în primii ani de școală, decât prin imi-
tație. Educatorul deci, trebuie să fie icoana fidelă, în
care adevărul sincer să fie cristalizat întocmai ca cel
mai scump diamant. Dar dacă vrodată o împrejurare
l-a făcut să nu-și țină obligația, trebuie să mărturi-
sească cauza, sau dacă în așa fel este că n'o poate
spune, să știe a ieși din încurcătură, rămânând în fața
clasei, tot acel ce trebuie luat de exemplu.

Școlarii trebuiesc observați, prin ochi meșteșugiți,
și cea mai mică dovadă de minciună, cercetată. Aduce-
rea faptului înaintea tuturor și arătare urâteniei și
mârșeviei ei, aduce după sine mustrarea de cuget
pentru înfăptuitor și învățământ pentru toți. Când fap-
tul cere o cercetare și mai mare, educatorul nu trebuie
să pregete. Mai întâiu să dea timp de gândire vino-
vatului. Mult face și acest lucru ! Atunci îndată după
înfăptuire, luat la cercetare, elevul, fie din inșimțitate,
fie de frică, rușine sau poate remușcare, nu spune.
El dă răspuns mincinos, care răspuns e format de
fantazia elevului destul de desvoltată în această perioa-
dă sau nu răspunde nimic. Dându-i timp și promițându-i
iertare, dimpreună cu toată clasa, elevul cu toată re-
mușcarea sufletească ce se naște în el, dacă i tem-
perament simșitor, va spune adevărul. Fapta se va co-
rege simșitor.

Vor fi cazuri, când din nesimșirea elevului, care
se poate deprinde cu mărtursirea ca cu o altă faptă rea,

să n'aibe nici un pic de remușcare. Și deci acuma se complică cazul. Atunci trebuie recurs la alte mijloace. Numele de »mincinos«, ca pedeapsă, n'aduce decât o altă deprindere: a »poreclării«, destul de nemulțumitoare. Pare mi-se că »izolarea« e cel mai bun procedeu. Ori cari ar fi mijloacele, minciuna trebuie săcată din rădăcini, căci »vorbele goale« ce circulă prin sate și prin oamenii pe drumuri, prin judecăți, ba chiar nimicesc familii, nu sunt provenite de cât de răul și urâtul obicei de a minți, care odată și pentru totdeauna trebuie să dispară din neamul și societatea noastră.

Chereușa, la 2 Decembrie 1928.

A. D. Carăciu.

Lecție de Citire

ținută la cl. III a în ziua de 17 Octombrie 1928.

SUBIECTUL: { De ascultat: Brutarul și Brânzarul.
 { Moțul Ciocârlanului.

ASCULTAREA. Se ascultă bucata. Brutarul și Brânzarul.

PREGĂTIREA. Care poate să spună ce anotimp avem acuma? (toamna). Cum este timpul toamna? (friguros). Dar după toamnă ce anotimp vine? (iarna). Anotimpul acesta cum este? (Cu ger și zăpadă.) Dacă este geroasă., cine pleacă dela noi toamna, ca să nu fie aici pe iarna? (păsările), Care păsări? (rândunelele). Numai rândunelele pleacă? (elevii spun că mai pleacă și berzele și cocorii etc).

ANUNȚAREA. Ei, acuma vom citi o bucată în care să spună că o barză n'a plecat dela noi, ca să vadă și ea zăpada.

PREDAREA. Le citesc bucata model, expresiv și elevii ascultă. Apoi pun pe elevii mai buni ca să citească, împărțind bucata în mai multe părți după idei principale.

Citire logică. Care poate să citească ca mine? Citește un elev. (Că odată barza s'a hotărât ca să stea și ea iarna să vadă ce este aceea zăpadă și toamna aceea fiind lungă barza n'a simțit întârzierea ei, privind la celelalte șiruri de berze ce mergeau.)

Care poate să povestească ce-a citit acest băiat? (povestește elevul care a citit). Bine! Ce cuvinte n'ați înțeles aici? Cum vă explicați cuvântul: ea clempănea? (bătea din cioc). Dar uimirea satului? (mirarea satului). Dar cerul atârna din greu? (erau nori mari). Laponița ce este? (ploaie cu mic soare). Vorba prichindel ce înseamnă? (mic). În felul acesta să întreabă elevii despre cuvintele pe care cred, că nu le-au înțeles, îndemnându-i să le scrie în micul vocabular; iar dacă elevii nu le știu le explic eu. Astfel să procedezează cu întreaga bucată împărțită pe idei și la urma se povestește dela început cu vorbele lor proprii.

Citirea estetică. Acum să văd care poate să citească frumos! Citește tu! Altul mai departe! și așa să citește bucată până la sfârșit!

Ce părți v'au plăcut vouă mai mult. Tu! (unde i-a dat cu ciocul în cap.) etc. etc. Inteb mai mulți elevi despre părțile care le-au plăcut mai mult.

REZUMAT. Se rezumă observațiile cu privire la conținutul bucății.

APLICAREA. Să învețe lecția și să citească bine îndemnându-i la lectură particulară, etc.

Lazăr Cosma, inv. dir. Gârceiu.

Sălajul.

Răsplata.

(Cuvânt înainte.)*

Sunt rari ocaziunile, când „lunca din afară“ dă atențiune și oamenilor de școală: *învățătorilor*, după munca devotată, conștiință, depusă pe altarul culturii naționale: *a școlii românești*, pentru propășirea și ridicarea culturală-economică-națională a neamului din care fac parte.

Învățătorul, acest modest și ncobosit ziler al neamului, cu deosebire pe timpul stăpânirii trecute, a fost puțin luat în seamă. Pe de o parte, trăind la sate, izolat, nu prea avea ocaziuni să se arate „lumii“, iar când — rar — apărea în societate, era mai mult tolerat numai. Pe de altă parte, majoritatea învățătorilor — se recunoaștem — în lipsa atingerii continuă cu societatea dela orașe, a început să se rustifice, rămânând în starea sa mediocră: *dascălul umilit al satelor și cucernicul cantor al bisericuțelor de lemn dela-munte.*

Dar să nu căutăm vina în nepăsarea lui. Slaba dotațiune a fost motivul principal care a făcut ca învățătorul dela sate să rămână izolat și să nu se poată manifesta ca *om intelectual, membru important al societății.*

Slujbaş la doi stăpâni pe urmă, învățătorul român trebuia să facă destul și neamului său și legilor țării. Și aceste grele și de multeori ispititoare valuri ale lumii aceleia, se apăseau ca întunecul nopții asupra umerilor lui.

Lupta vieții era prea desperată, iar armele puțin satisfăcătoare.

Intre astfel de împrejurări, totuși, învățătorul român își făcea apostolatul cultural; era un călăuz, o făclie aprinsă, ținând trează conștiința națională a mulțimei dela sate. De dimineață

*) Din broșura „Un jubileu“ (120 pag.) scrisă de dl Simion Oros, președintele Asoc. Inv. din jud. Sălaj și dedicată memoriei nestorului dascălimei sălăjene dlui Gheorghe Pteancu. În curând va apare de sub tipar. Prețul 50 Lei.

până seara și de seara până dimineța, în liniștea sfântă dela țară, în mijlocul poporului aceleia blând și însetat de lumină, fiecare se simțea un adevărat apostol.

În școala lui scundă, sărăcăcioasă și cu puțină lumină, de cele mai multeori cu lumânarea de ceară în mână dascălul român împărștia sămânța adevărului incontestabil și vecinic, ale cărui roade le-am gustat cu toți și le gustăm și azi.

Roadă acestei munci desăvârșite a dascălului român a fost și Unirea cu țara mamă, unirea pentru totdeauna și nedespărțită, sub un singur stăpânitor al tuturor românilor, întâmplată în ziua de 1 Dec. 1928 în cetatea dela Alba-Iulia.

În această mare zi s'a dovedit în fața lumii întregi, că opreliștea stăpânitorilor do iori, prin care se pregăteau căile cu spini și polomidă pentru învățătorii români, a fost o acțiune efemeră numai.

Au străbătut ei — dascălii români — prin multe vijelii, dar niciodată nu au fost naufragiați, căci au fost oameni de rând, curajoși și mai presus de toate au fost adevărați idealști. Acest adevărat idealism i-a susținut pe ei și însuflat în sufletul poporului realizarea unui vis măreț, nădejdea unei zile mari: ziua de 1 Dec. 1918.

Cunoscând acestea, putem zice că dascălul român a fost la înălțimea chemării sale. Și dacă în trecut nu i-s'a dat atenția cuvenită după faptele săvârșite, în țara mărită și liberă munca lui binefăcătoare nu va rămâne fără răsplată.

Unul dintre acei bravi dascăli ai trecutului, care niciodată n'a cunoscut osteneală, nicicând n'a fost șovăitor, ci cu fruntea senină și cu un dor — dorul nostru al tuturor — mergea tot înainte, spre acelaș ideal, este veteranul și nestorul învățătoriei române din județul Sălaj: *dl. Gheorghe Pteancu*, fost învățătorul și directorul școlii primare de stat din Carăi, pe care, pentru atitudinea sa românească și activitatea sa dascălească de 50 de ani, Ministerul Instrucțiunii din București — ca răsplată și recunoștință — l'a numit de membru onorar al învățământului primar; iar Asociația Învățătorilor din jud. Sălaj, în cadrele unei serbări festive, în fața unui public numeros și select, în 11 Septembrie 1927 în Carăi, l-a sărbătorit în modul cel mai strălucit și înălțător de suflete, alegându-l totatunci și de Președinte de onoare al ei.

Iată motivul pentru care s'a scris această broșură.

trecuți în vârstă, de o mângăiere, că munca noastră cinstită azi este apreciată și este răsplătită de către cei mai competenți factori ai vieții noastre școlare și de intelectuali, bărbați înafară de școală.

Prin edarea ei mai dorim a eterniza memoria celui mai binemeritat dascăl român, cărui viață și fapte să servească în viitor de îndemn și încurajare pentru generația tânără, învățătorii eșiți numai acum de pe băncile școlii, iar pentru noi, cei

Noi știm că, avem o datorie și aceasta este: să lucrăm mereu, mai mult ca altădată, — cu deosebire noi, cei dela granița de vest a țării — ca conștiința noastră — cel mai sever judecător — să nu ne mustre niciodată, pentrucă nu am fost la datorie, că n'am știut să fim oameni întregi, români și dascăli adevărați, în vremi de grea cumpănă ca și în zile de bucurie.

Și acum, când dau această broșură în mâna colegilor mei și a publicului românesc, zic: Omul, care a muncit o jumătate de secol desinteresat pentru neam și pentru lege, *este vrednic de cinstea ce i s'a făcut.*

BCU Cluj / Central University Library **Simion Oros.**

Stema nouă a Județului Sălaj

Ministerul de Interne pe urma propunerii Comisiunii consultative heraldice privitoare la rectificarea stemelor Județelor din țară, a modificat stema județului nostru.

Rectificarea aceasta este publicată în Mon. Of. No. 222 din 6 Oct. 1928 sub No. 2079, cu textul următor:

„Scut scartelat. În primul cartier, roșu, un braț de argint, ținând în mână un mănunchiu format din 2 frunze verzi de stejar, cu o ghindă de aur, 2 spice de grâu, de aur, cu două foi verzi și un strugure de aur, cu o frunză de viță verde, (reprezentând bogățiile naturale ale județului); în al doilea cartier, albastru, o cetate de argint, cu trei turnuri crenelate, cel din față dreptunghiular, cele din laturi rotunde, așezată pe o terasă deluroasă neagră (reprezentând vechea cetate a Șimleului), în al treilea cartier, albastru un țap sălbatec, de argint, ridicat în două picioare spre stânga (simbolizând regiunea muntoasă a ju-

dețului); în al patrulea cartier, roșu, trei fascii ondulate de aur (reprezentând râurile Someșul, Bereteiul și Crișul).“ — (probabil Crasna? Red.)

Prin urmare stema veche a suferit următoarele modificări: s'a îndepărtat scutul, care înainte de unirea Județelor, Solnocul de Mijloc și Crasna, la 1875, a fost stema Județului Solnocul de Mijloc. S'au mai îndepărtat cele două ramuri cari formau un semicerc de desuptul stemei vechi. Tot la fel s'a înlăturat și coroana care a fost așezată deasupra celor 2 scuturi unite.

Scutul din Stema nouă este scartelat, primul cartier în loc de galben auriu este roșu, bratul roșu de până acum s'a schimbat în argint. La cele 2 spice de grâu aurii și lângă ghindă, s'a mai adăos 2 frunze de stejar, la strugure o frunză de viță verde. Al doilea cartier a rămas albastru. Cetatea de culoare roșie s'a transformat în de argint, iar cele trei turnuri sunt cre-nelate, cu deosebire că în stema veche, turnul din față a fost rotund, iar cele două din laturi au fost drept unghiularo. Terasa a fost tot deluroasă în culore amestecată (alb, galben negrie). Din cartierul al treilea s'a șters terenul de sub cele două picioare din urmă, ale țapului sălbatec, restul a rămas.

Cartierul al patrulea încă a rămas, pe lângă rectificarea fasciilor cari până acum au fost din argint, iar acuma de aur.

Pagini de literatură.

Cărți și reviste

Constanța Hodoș: *Povestiri din viața copiilor*. Tip. I. Copuzeanu, str. Isvor 97. Prețul 40 Lei.

Este fapt îndeobște cunoscut, că la noi se cetește puțin. Sunt rari acei scriitori români a căror opere ating tirajul de 5000 exemplare. În același timp la alte popoare operele mai bune se desfac în zeci de mii de exemplare dându-li-se posibilitate autorilor să trăiască după scrisul lor și să producă opere tot mai valoroase. La noi abia sunt scriitorii, care să poată trăi exclusiv după scrisul lor.

Vor fi ele multe și diverse cauzele, cari produc acest fenomen, dar după părerea noastră cea mai de căpetanie este aceea, că lipsește educația din cea mai fragedă vârstă în acest senz. Și cum omul este robul obiceiului bun ori rău, cu ceea ce nu s'a obișnuit în copilărie, nu se ocupă nici mai târziu. Școala primară face foarte puțin în aceasta direcțiune. Las' că nici celelalte școli nu fac destul, deși ar putea și trebui să facă cu mult mai mult și unele și altele.

Altă pedecă serioasă mai constituie și împrejurarea, că literatura noastră pentru copii este foarte modestă. Puțini dintre scriitorii noștri se preocupă de aceasta literatură, Afară de istorioarele morale, fabule și povești, numărul scrierilor mai valoroase este destul de modest,

Constatăm, cu bucurie, că numărul scrierilor de valoare literară pentru copii s'a înmulțit cu volumul D-nei Constanța Hodoș: „*Povestiri din viața copiilor*” apărut acum de curând. DSA este bine cunoscută și apreciată în literatura noastră.

Volumul conține 19 istorioare, scrise într'o limbă literară frumoasă și potrivită mentalității copiilor. Din fiecare istorioară transpiră iubirea caldă de care a fost călăuzită autoarea în scrierea lor, după cum rezultă și din prefața adresată copiilor: «După ani de muncă, privațiuni și suferințe, iată am o mare bucurie. Pot să adun și să tipăresc la un loc pove-

tirile acestea, cari mi-au isvorit din suflet, din dragoste pentru sorioarele, frații, copiii și nepoții mei. Amintiri ca flori suave, pe câmpul unde oamenii mi-au aruncat și spin în cale.

Valoarea lor crește și prin faptul, că din ele se desprinde tendința de a educa cu mari șanse de reușită pe micuții cetitori, prin o lectură frumoasă, plăcută în modul cel mai discrativ.

Punând în mâna copiilor cărți de valoarea acesteia, le facem cel mai mare bine și contribuim la cultivarea gustului de citit, care le lipsește multora.

Cartea o pot citi cu aceeași plăcere și adulții ca și copiii.

Recomandăm cartea școlilor și învățătorilor noștrii și încheem cu cuvintele autoarei: «Citiți-le numai cu același suflet plin de dragoste pentru ce-i bun și frumos, cu care au fost scrise»

*

*

*

I. Mango.

„Mesagerul Cercetașilor“, Organ oficial al Legiunii Napoca din Cluj. An. III. Redacția și Adm-ția Legiunea Napoca, Cluj str. Romei 28. Abdnamentul 120 Lei. Pentru cercetași 100 L.

Cercetășia cucerește și la noi din ce în ce tot mai mult teren. Numărul aderenților și a membrilor crește în mod înburător. Elevii celor mai multe școale secundare sunt organizați în societăți de cercetași. Este de dorit ca și școalele primare să dea atențiunea cuvenită cercetășiei în sensul instrucțiunilor date în aceasta revistă de cătr fie iertatul Leontin Turcu mare aderent și propovăduitor al cercetășiei. Prin ea s'ar da elevilor cea mai bună educație morală, patriotică și socială și s'ar îndemna la muncă, emulație și perseveranță.

Organizațiile cercetașilor au tipărit broșuri și susțin reviste. Una dintre aceste este și revista „Mesagerul cercetașilor“, care se ocupă exclusiv cu chestiunile, cari privesc cercetășia. Pe lângă articole, instrucțiuni și programe de muncă mai publică și bucăți de literatură din domneiu cercetășiei.

În ediția acestei reviste au apărut 18 broșuri de progandă, cum sunt: «Ce trebuie să știe cercetașul», «Misiunea cerceteșului», Loialitate și generozitate etc.

Este o revistă bună și serioasă, scrisă cu mare grige, care va face cele mai bune servicii tuturor acelor cari se ocupă cu cercetășia. O recomandăm cu căldură cetitorilor noștrii.

Mg.

Adevăruri scurte.

de Gustave Le Bon.

I.

VIEȚA POLITICĂ

În politică, voturile populare aduc peste tot nemulțumiri. Un curent de opinii nu e adeseori decât redeşeptarea unor sentimente neplăcute.

*

Șefii statului guvernau odinioară după tradiții acceptate de toată lumea. Ei guvernează azi după opinii populare adeseori străine rațiunii și cari se schimbă în mod constant.

* *

Omul izolat se conduce câteodată după rațiuni. Mulțimele n'au ca mobil al acțiunii decât pasiunile și interesul momentului. Impulsiunile, care înrăuțesc asupra gloatelor, au în general ca origine contagiunea mentală și se susțin prin frică, ură sau speranță.

*

O hotărâre chiar foarte simplă cere puțină reflexiune, judecată și voință. Aceste operațiuni fiind obositoare pentru spirit, oamenilor le place mai bine să fie conduși decât să se conducă ei înșiși.

*

Omul cel mai liber este, în realitate, orientat în gândirea și purtarea sa, mai întâiu de imperioase voințe ancestrale (din secolii trecuți), pe urmă de forța colectivă a grupului social căruia îi aparține.

*

În politică, extremismul provoacă repede o reacțiune contrară; excesul conservatismului crează numaidceât radicalismul a cărei exagerare duce pe urmă la conservatism. Istoria Franței de o sută cincizeci de ani a verificat de mai multe ori această lege.

*

Comunismul, socialismul și etatismul, consecințe vecine a unei mentalități identice, nu convin decât raselor îmbătrânite, incapabile de lungi eforturi. La popoarele tinere și întreprinzătoare, ca cele ale Statelor Unite, aceste doctrine inferioare nu găsesc adepți.

Administrația școlară.

XXX.

Câteva puncte de orientare la sfârșitul anului

Nimic nu te recompensează mai gras și mai echitabil ca satisfacția conștiinței după o muncă îndeplinită bine și cu rezultat. Se înțelege, pentru a putea gusta această mulțumire sufletească, trebuie să dispui de o conștiință trează, disciplinată și echilibrată. Condițiuni indispensabile pentru autoverificarea și examinarea acțiunilor proprii. Dacă conștiința nu posedă în mod distinct aceste elemente, nu va mai putea fi busola de orientare în complexul atribuțiunilor și îndatoririlor particulare, familiare, oficiale și sociale ce se desfășoară zi cu zi în fața ță, precizând rostul rezervat ființei tale în așezarea ce ocupi.

Ascultând de glasul conștiinței, care-ți conturează inconștientul atribuțiunile, te vei supune unei voinți tare și disciplinată, care te va călăuzi și ajuta în îndeplinirea îndatoririlor și te va oțeli pentru a duce orice muncă întreprinsă la izbândă.

Îndeplinirea îndatoririlor — așa cum se impune — între orice împrejurări, constituie temeliala cea mai solidă a caracterului individual și formează *personalitatea*.

Deliciul ce se instalează în cutele cele mai senzibile și mai nobile ale inimei după o muncă isprăvită bine, îți dă impulsuri noi, te ridică către noi idealuri, îți deschide noi orizonturi și perspective de muncă. Într'un cuvânt, îți impune o nouă normă de viață: *a face mai mult decât datoria*.

Aceasta e valoarea adevărată a omului.

Nimic însă mai deprimător și nici o sancțiune mai severă, ca o *conștiință neîmpăcată*, când cineva nu-și îndeplinește nici chiar datoria, fie impusă de convențiile sociale sau de regulamentele oficiale.

E ceva îngrozitor să te avertizeze altul pentru neînde-

plinirea datoriei tale oficiale și mai îngrozitor e când, pentru *neglijență* ți-se aplică sancțiuni disciplinare și a te supune la judecată publică ca neglijent.

Nu știu cum se poate împăca așa ceva cu fondul moral și demnitatea unui om.

Cum în verificarea acțiunilor particulare de mulțori suntem neîndurători cu conștiința noastră, încercând să o sufocăm, în căutarea anumitor circumstanțe atenuante — amăgindu-ne pe noi înșine, — nu vom putea aplica acest procedeu, nici pentru un moment în agendele oficiale. Despre îndeplinirea acestor îndatoriri trebuie să dăm seama nu numai conștiinței, ci și oamenilor. Circumstanțe atenuante aci nu-și mai pot avea nici un rol. În caz de neexecutarea datoriilor impuse prin legi și ordine superioare, producem o anumită consternație în serviciu, în urma căreia — față de contravenient — se aplică sancțiuni disciplinare.

* * *

Cam aceste gânduri, cred, că ar trebui să ne preocupe pe toți și acum la sfârșitul unui an, când vrând-nevrând trebuie să ne verificăm activitatea și să facem bilanțul muncii noastre de un an.

Indeosebi se impune o riguroasă verificare Dlor directori de școală, în materie de administrație școlară. Vor executa deci fără șovăire toate ordinele și dispozițiile ce eventual le-ar avea nerezolvite. Și cu regret trebuie să înregistrăm la acest loc, că sunt multe direcțiuni cu agendele curente neisprăvite și orice încercare de până acum pentru a-i indupleca la o mai mare punctualitate, în sufletul multora a rămas fără răsunet. (Vezi Nrii precedenți ai revistei noastre.) Vor complecta cu grije toate registrele de evidență, trecând corect datele, le vor compacta și și păștra în cea mai perfectă ordine.

Pentru aranjarea și îndreptarea gospodăriei școlare țin să amintesc numai atât, că în ziua de 31 Decembrie se încheie toate registrele de contabilitate, sistându-se ori și ce operațiune de incasare sau de plată pentru exercițiul anului 1928. Registrele odată totalizate și încheiate, se semnează de către președintele și secretarul comitetului, prevăzându-se cu sigilul oficios.

Faptul, că în unele gestiuni școlare nu s'a executat bugetul anului, adică nu s'au efectuat toate incasările și plățile

alocate în buget, nu constituie nici o piedecă pentru încheiere. Se știe că, în astfel de cazuri operațiunile rămase neexecutate în exercițiul expirat se vor efectua în cadrul exercițiului viitor, prin deschiderea de art. corespunzătoare la venituri cât și la cheltueli (conform instrucțiunilor date în acest senz).

În baza registrelor se vor întocmi conturile de gestiune anuale, pe imprimatele oficiale, puse la dispoziția tuturor comitetelor școlare.

Spre deosebire de anii precedenți, contul de gestiune pe 1928 se va înainta comitetului școlar județean spre verificare numai în două exemplare (1 original și 1 copie) însoțite — bineînțeles — de toate anexele recerute.

Pantru evitarea corespondenței inutile și întârzierea verificării, recomand cu stăruință tuturor dlor secretari ai comitetelor ca, ținând seama de instrucțiunile primite în conferințele de circumscripție ținute la sfârșitul lunii Octomvrie a. c. să studieze cu cea mai mare atențiune și temei următoarele lămuriri publicate în această revistă, și anume:

1. „*Intocmirea contului de gestiune*“ (publ. în Nr. 19-20 din anul 1927. pag. 557).

2. „*Administrarea fondurilor școlare*“ (publ. în Nr. 3—4 din anul 1928. pag. 113—116).

3. „*Câteva constatări în legătură cu conturile de gestiune școlare*“ (publ. în Nr. 11—12 din anul 1928. pag. 293).

Ținând seama de instrucțiunile cuprinse în acestea articole, nu se va putea ivi nici o greșală la încheierea gestiunii și alcătuirea conturilor.

* * *

Cu sfârșitul anului să reparăm deci fundamental eventualele întrelăsări. — Trebuie să ne lăpădam haina murdară și sdrențoasă a neglijenței și primeniți în voință și energii, în preajma noului an, să privim cu bărbăție către idealul suprem, în serviciul căruia stăm și care trebuie să ne călăuzească tot pasul: *luminarea și prosperarea poporului prin o muncă cinstită, prestată cu perseveranță și îndârjire.*

Să nu scăpăm din vedere un singur moment, că pe munca brațelor noastre se razimă și își croiește soarta o nație destinată unui mare viitor.

D. Mărgineanu.

Note și Observări.

Materialul didactic

Intocmai ca și muncitorul manual, așa și învățătorul are lipsă de anumite instrumente și mijloace, numite rechizite școlare ori material didactic, ca să poată duce la bun sfârșit munca ce trebuie să săvârșească în școală. Este însă o deosebire. Pe când muncitorii nu pot îndeplini nimic fără instrumente, în școală se poate munci și chiar obține progres și fără de material didactic. Ori credeți, că istoria nu se predă și azi în multe școli fără tablouri și hărți, mineralogia fără minerale etc.? Am văzut predându-se geografia continentelor fără hărți, geometria fără corpuri geometrice, fizica fără instrumente de fizică ș. a. ca și în timpurile vechi, și încă cu rezultat, întrucât elevii răspundeau la toate întrebările pe nerăsuflăte. Dar indiferent de rezultat acest învățământ este de calitate proastă, care nu luminează și dezvoltă sufletul copiilor, ci îl tâmpește și ucide. Lipsa de material didactic este cea dintâi cauză, care duce la mehanizarea moștenită dela școala veche și cultivată de o mare parte a acelor învățători din zilele noastre, cari nu cunosc și înțeleg rostul lor și al școlii, ori fiind neglijenți nu fac lecțiile metodic.

Cu toată importanța, ce are pentru învățământul primar, totuși școlile noastre nu sunt provăzute cu materialul didactic necesar. Din unele lipsește cu totul, iar din altele în cea mai mare parte. Personalul de control constată regulat aceasta lipsă la fiecare inspecție școlară, îndeamnă și obligă pe diriginții școlilor să provadă școlile încetul cu încetul cu tot materialul didactic trebuincios unui bun învățământ; în coloanele acestei reviste s'au dat îndemnuri și sfaturi; fiecare învățator își simțește adânc lipsa și totuși situația rămâne mereu aceeași.

Sub acest raport ne găsim într'o situație mai rea de cât în urmă cu 10 ani, datorită faptului, că în cursul războiului și a evenimentelor din 1918 și 1919 o mare parte a materialului didactic dela școlile din județul nostru a fost distrus.

Se cade ca acum după o perioadă de 10 ani dela unire să punem câteva întrebări: Ce au făcut în acest interval în-

delungat învățătorii, cari s'au părândat pela școalele noastre? Au muncit ei cu dragoste și tragere de inimă pentru școală? Atunci pentru ce ne lipsește materialul didactic și registrele școlare din acest timp? Și-au dat oare seamă, că fiind trași la răspundere, cu ce se vor justifica în fața opiniei publice dacă le-a reușit să-și adoarmă conștiința?

Răspuns acceptabil va fi greu de dat, deoarece cu puțină trudă se putea face mult, în schimb nu s'a făcut nimic.

«Casa Școalelor» mereu îmbie tot soiul de material didactic *gratuit*, dar nu este cui, deoarece din județul nostru nu-l reclamă nimeni. Abia primim 4—5 cereri la an pentru opinie și înaintare «Casei Școalelor» Indemnurile noastre au rămas sterpe.

O bună parte din materialul didactic, cum sunt colecțiile de plante, minerale și insecte, unele rechizite fizicale etc. se pot confecționa de învățători și elevi; multe din tablourile istorice și intuitive se pot aduna de către învățători din reviste și ziare, iar altele se pot cumpăra cu prețuri destul de reduse din prăvălii și librării în contul bugetului școlii, care ne stă la dispoziție. Știm directori, cari au restituit primăriilor sume mari, lăsând școala lipsită de multe lucruri trebuincioase.

Câți au făcut acest lucru până acum? Puțini, foarte puțini. Cei mai mulți așteaptă să le primească toate deagata, fără a-și mișca nici degetul, să le pună în dulapuri ca să le bată praful. În schimb toată lumea se plânge, că nu este material didactic, dar nimeni nu face o mișcare pentru adunarea lui.

Dacă în cursul celor 10 ani dela unire ne-am fi făcut datoria în aceasta direcțiune, astăzi nu ne-ar mai preocupa problema materialului didactic. Am fi cu un pas mai înainte și s'ar putea face un învățământ mai bun.

Data fiind mare importanță, ce are materialul didactic în învățământ, necesitatea mână și constrânge pe conducătorii școlilor să se preocupe în cea mai largă măsură de aceasta problemă. Se va lucra în acest scop în modul indicat după un plan bine chibzuit, distribuit pe o perioadă de 3—4 ani, în care timp toate școalele, chiar și cele mai sărace se pot prevedea ușor cu întreg materialul didactic trebuincios. Imprejurare, care va contribui într'o mare măsură la îmbunătățirea învățământului nostru.

I. Mango.

Diverse.

Mașina de tors „Regina Maria“.

Invențiune românească, de cea mai mare utilitate, pentru întreaga omenire și pentru țara noastră în special.

Industria casnică românească, care are în trecutul ei admirația întregii omeniri, întră acuma într'o epocă hotăritoare de dezvoltare

După o muncă încordată și perseverentă, cu sacrificii neînchipuit de mari și de tot felul inginerul dl E. Pomponiu a reușit să inventeze o mașină de tors lână, in, cânepă, bumbac, bumbac, mătasea direct de pe gogoși, precum și orice materiale textile.

Cu această mașină se va înlătura cu siguranță, și în mod definitiv, piedica cea mare ce ne-a stat în cale, și a ținut pe loc atâta timp, dezvoltarea frumoaselor țesături și aleșăturile artistice de altădată din industria noastră casnică, care în timpurile de demult duseseră faima țării românești peste hotare, până în ținuturile cele mai îndepărtate

Încercările și probele acestei mașini au fost făcute de oficialitate și persoane cmpetente în această specialitate, care au opinat, că mașina aceasta de tors se bucură de calități ce nu a avut și nu are absolut nici una din mașinile existente din întreaga omenire, în industria casnică.

O comisiune de specialiști, numită de Ministerul de Industrie, comparând mașina de tors, cu cele două tipuri clasice de mașini de tors din industria mare mecanică, o găsește superioară acestora, prin ingeniozitatea cu care a combinat o serie întreagă de mișcări, ca printr'o simplă mișcare de pedalare, ca și la mașina de cusut, să se poată produce firul dela cel mai subțire, și uniform în toată lungimea lui, pentru pânză fină de olandă și stoffe de lână, până la firul cel mai gros, pentru covoare.

Prețul ei este 7.000 lei, loco Lugoj.

Fiecare mașină este însoțită de o instrucție tratând modul de a servi de mașină și prepararea materialelor textile înainte de

a fi toarse; iar mosoare de rezorvă, cu loi bucata, se pot procura ficcărui cumpărător, numărul de care poate să eibă nevoie.

Această mașină trebuie întroeusă în toate instituțiile Statului: în școalele profesionale, în școalele de meserii, în școalele de economie casnică, în școalele complimentare, în mănăstiri, la orfanii de război, la penitenciare, la fermele Statului și cele particulare, etc., și deaci sa se răspândească și în gospodăriile casnice particulare, atât la sate cât și la orașe.

Cu aceasta mașină poate să învețe oricine, atât femeile cât și bărbații și chiar copiii, să lucreze, în timp foarte scurt. Manipularea ei este foarte ușoară și producția uimitor de frumoasă, atât calitativ cât și cantitativ, iar rentabilitatea, pentru gospodari, în special, și pentru țară în genere, vs fi neînchipuit de mare. Se poate toarce pe zi 3, 4 și chiar 5 kgr. de fir gros, pentru covoare. Tot cu această mașină se pot răsuci mai multe fire împreună.

Printr'un mic și foarte simplu calcul se poate demonstra cu multă ușurință, că introducând această mașină, cu timpul, pe o scară ceva mai mare, în industria casnică, putem realiza țarei noasire numai în timpul iernii, când nu este munca câmpului, un venit anual de 20—50 miliarde lei.

Comanda se poate face prin o corespondență la adresa E. Riesz, Lugoj, Strada Făgetului 39—41.

Ș T I R I

— **Redacționale.** Dorim tuturor cititorilor, colaboratorilor și prietenilor noștri sărbători fericite și Anul nou cu bine.

— **Posturi neocupate.** Dintre învățătorii numiți în județul nostru n'au ocupat posturile următorii: Cucu Florian din Iaz, Ciuca Elena din Chieșd, Ion Vasile din Lazuri, Lencea Augustin din Valea-Fârnei, Drăscineanu Dinu din Gălpăia, Anițaș Gheorghe din Corni, Goia Teodor din Trestia și Anderco Gheorghe din Corni. În locul acestora au fost numiți alții,

— **Demisionați.** Dl. Vărlan Const. din Urmașii lui Iancu, Nedeleu Negoită din Bozna, Margareta Gőnczi din Tihău și Liviu Bob din Husia.

— **Necrolog.** *Iosif Forró*, învățător de stat în comuna Corund a încetat din viață la 27 Nov. a. c. în etatea de 45 ani, Dzeu să-l odihnească în pace, Transmitem familiei condolențele noastre.

— **Serbările unirii Ardealului**, ce urmau să aibă loc în 1 Dec. a. c. în Alba-Iulia s'au amânat pe 10 Maiu 1929.

În această zi se vor sărbători nu numai amintirea adunării dela Alba-Iulia, ci și ziua de 3 Maiu 1848 Unirea Principatelor și proclamarea Independenței și Unirea Basarabiei

și Bucovinsii. În acest chip, guvernul intenționează să dea acestei sărbătorii caracterul de comemorare a Unirii întregului neam românesc.

Pe viitor toate aceste aniversări vor avea o singură sărbătorire, la 10 Maiu, care va rămâne zi de mare sărbătoare națională

— **Răsplata muncii.** Ministerul Instr. a conferit dlui Gavril Gălgău, fost inv.-dir. în Halmosd cu ocazia trecerii la pensie „Răsplata Muncii“ pentru învățământ, cl. I. Felicităm pe dl. Gălgău pentru distincția bine meritată,

— **Ridicarea cenzurii și a stării de asediu.** Cu decretul regal No. 2849, se ridică pe ziua de 20 Noemvrie 1928 cenzura pentru toate publicațiunile ce apar în cuprinsul țării.

De semenii se ridică și starea de asediu din regiunile în care a fost instituită prin decretule anterioare, iar ca măsură transitorie, se menține starea de asediu numai la frontiere pe o fâșie de teritoriu de 10—15 km. exceptându-se încă comunele urbane reședințe de județ care cad în această zonă.

Această fâșie de teritoriu este cuprinsă între frontieră și o linie ce trece prin: Rașcov, Dăncăuți, Vășcăuți, Ocnița, Zgurița, Cobălca, Chiperceni

Onitcani, Mireni, Erimaclia, Caplani, Cornești, Chebabeca, Nerușai, Monceil, Ceamurlic, Bairabunar, Acadânlar, Antimova, Valconi, Somnatic, Semlac, Zimandu-nou, Vânători, Miersig, Leș, Sistirea, Tircam, Ambud și Turț — toate încluzive.

— **Locuințe pentru funcționari.** Ziarele anunță, că guvernul a format o comisiune compusă din dnii Ministerii Mihai Popoviciu, Răducanu și Madgearu, cari vor studia

problema construcției de locuințe peniru funcționarilor statului. Campania de lucru se va începe la primăvara.

În România s'au construit în 1920 numai 715 case, în 1927 3016, cu totul în cei 8 ani 13787 casă nouă.

— **Colecții din „Școala Noastră.”** La administrația revistei se găsesc de vânzare colecții întregi din anii 1924, 1925, 1926, 1927 și 1928 cu prețul de 100 Lei colecția.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Comitetul școlar județean

Inchirerea exercițiului și înaintarea contului de gestiune pe 1928

Atragem atențiunea tuturor comitetelor școlare să-și aranjeze gestiunile astfel, încât în ziua de 31 Decembrie să se închidă ori și ce operațiune în contul exercițiului 1928.

În seara zilei de 31 Dec. a. c. se încheie deci toate registrele de contabilitate, se vor înainta conturile de gestiune numai în două exemplare (în original și una copie) conform instrucțiunilor date în aceasta privință și cel mai târziu până la 31 Ianuarie 1929 să le înainteze Comitetului școlar județean spre verificare și aprobare.

Zălau, la 12 Decembrie 1928.

Dr. AL. ACIU.
Președinte.

D. MĂRGINEANU
Contabil

PARTEA OFICIALĂ

In aceasta parte a revistei se vor publica toate ordonanțele și circularele autoritaților școlare superioare. Datorința directorilor și a conducătorilor autoritaților școlare subalterne este, ca îndata după primirea revistei, sa le înregistreze și execute conștientos, în cel mai scurt timp.

Revizoratul școlar al județului Sălaj.

No. 5135—1928.

Vizele trimestriale a carnetelor C. F. R.

In coformitate cu ordinul On. Minister al Instrucțiunii No. 135500—1928 aducem la cunoștință membrilor corpului didactic, primar din județ spre coformare, că vizele trimestriale de prelungirea valabilității carnetelor de indentitate, nu sunt valabile dacă sunt semnate de însuși posesorul carnetului. Acestea urmează a prezenta todeauna carnetele pentru vizare autorității superioare.

Învățătorii le vor înainta Revizoratului.

Zălau, la 11 Decembrie 1928.

No. 5010—1928.

Excludere din învățământ

Onor. Minister cu ord. No. 142570 din 14 Nov. 1928, sesizat de către Revizoratu școlar de Durostor, prin raportul No. 5246—1928, a dispus ca Dl Dumitrescu Dumitru învățător suplinitor la școala primară din Aidemir jud. Constanța, să fie îndepărtat din învățământ fără dreptul de a mai fi reprimat la vre-o școală, făcându-se vinovat de furt și fals în acte publice.

Zălau, la 30 Nov. 1928.

No. 5403—1928.

Excludere din învățământ

On. Minister cu ord. No. 151047—1928 exclude din învățământ pe fostul inv. Dumitru Dumitrescu din Aidemir-Durostor care sa făcut vinovat pentru fals și furt.

Zălau, la 14 Decembrie 1928.

No. 5404—1928.

Prezentarea la examenul de capacitate înv. ajutoari

Comunicăm mai la vale în copie ordinul On. Inspectorat școlar No. 14915—1928 spre conformare celor interesați.

«Domnule Revizor, Avem onoare a Vă face cunosct, că Ministrul cu ord. No. 129480—1928 a dispus ca învățătorii ajutoarii, să prezinte la examenul de capacitate pe lângă actele pe baza cărora au obținut acest titlu și un certificat eliberat de Inspectorat, în care să se arate că actele candidațului sunt în regulă și cel în drept a da examen, îndeplinește condițiunile cerute de legea învățământului primar. p. Inspector șef: ss. P. Dan. Șeful serv. ss. Nicu.»

Zalău, la 14 Decemvrie 1928.

No. 5056—1928.

Participarea membrilor corpului didactic la conferințele administrative

Publicăm ordinul Onor. Minister al Instrucțiunii No. 132.462—1928 spre cănformare.

«Domnule Revizor școlar, Ministerul de Interne ne face cunoscut, că Dl Gh. Butoiu Inspector General administrativ pe lângă acel departament, îi rzportează că funcționarii statului de specialitate nu iau parte la coferințele ținute fie la prefectură, fie la comune.

Așa în special a constatat, că foarte slabe măsuri s au luat pentru combaterea alcoolismului și diferitelor șecte religioase și vinovații de aceasta știre tristă sunt preoți și învățătorii, cari nu depun toată munca și energia pentru a fi adevărați îndrumători ai populațiuni rurale.

Aducându-vă la cunoștiință cele de mai sus, Vă rugam să puneți în vedere membrilor corpului didactic din acel județ să ia parte la conferințele administrative când se țin în comunele lor. p. Director General: ss. Vasilescu. Subdirector: ss. Indescifiabil.»

Zalău, la 4 Decemvrie 1928.

No. 5128—1928.

Demisionare de învățământ

Conform ord. On. Inspectorat No. 14439—1928 în baza art. 237 din lege Dl Joan Vasile înv. comuna Lazuri se consideră dimisionat pe 1 Sept. 1928.

Zalău, la 4 Decemvrie 1928.

No. 4445—1928.

*Instrucțiuni la cererile autorizațiilor de funcționare pentru
învățătorii particulari*

Comunicăm spre știre și conformare extrasul din ordinul circular No. 127025—1928 al On. Minister al Instrucțiunii Dir. Gen. a inv. particular cu privire la înaintarea cererilor pentru autorizația de funcționare la școlile particulare și un model „Act de angajament” (care se anexează la cereri în 3 ex. l ex. timbrat cu 20 lei și 2 ex. cu 10 Lei).

„II. Pentru școlile primare:

a) Autorizațiunii definitive pot obține:

1) Acolvenții cu diplomă de capacitate ai școlilor normale de stat.

2) Membrii corp. didactic titularizați în învățământul primar al statului, pe baz art. 223 din legea inv. primar.

3) Absolvenții cu diplomă de capacitate ai școlilor normale profesionale, cu drept de publicitate, recunoscute conf. legii inv. part.

4) Cetățenii români, absolvenți ai școlilor normale profesionale, înainte de 1919 și absolvenții altor școli normale, cari la 1919 se găseau funcționând în învățământ, deasemenea să fie autorizați dacă dovedesc că au funcționat fără întrerupere și dacă au depus jurământul de fidelitate. Aceștea urmează să se conformeze art. 109 din legea inv. part. cu privire la examenul de l. română. Examenele deja trecute pentru l. română, rămân valabile, începând numai dela 1923 (art. 109) Absolvenții școlilor normale din străinătate după 1919 (unire) nu pot obține autorizațiunii de funcționare.

5) Membrii corpului didactic prevăzuți la art. 108 din legea învățământului particular în baza unei inspecțiuni speciale, prin care se va constata aptitudinea inv. respectiv.

Acei învățători cari s'au retras din învățământ, pot fi reautorizați după o întrerupere, de funcționare de cel mult 2 ani, pe baza avizului favorabil al Consiliului permanent, dat în urma cercetărilor și avizului inspectoratului regional respectiv (după art. 138 din legea inv. primar).

B. Pot primi autorizațiunii provizorii de câte un an:

1) Învățătorii ajutoari menționați de art. 115 din legea inv. primar

2) Absolvenții de licee de stat.

3) Învățătorii stagiați, arătați la art. 115 din legea inv. primar. Învățătorii prevăzuți la capitolul B, vor fi angajați numai în lipsa celor arătați la capitolul A. și în ordinea de preferință arătată

Autorizațiunile lor se pot renoi pentru alt an, dacă dovedesc că în anul precedent au dat rezultate bune.

Nici un învățător nu poate fi angajat la școli primare, cari au altă limbă de predare decât aceia pentru care este calificat.

Toate cele arătate mai sus, atât la învățământul secundar cât și la cel primar, privesc numai condițiunile de studii. Petiționarii vor trebui să anexeze și celelalte acte cerute de art. 16 din legea învăț. primar.

Învățătorii școalelor de stat, asemenea, trebuie să obțină autorizațiune de frncționare la școalele particulare.

Deodată cu cererea vor înainta dovadă oficială dela școala de stat la care predau, arătând orele ce predau săptămânal la acea școală. Actele de angajamente se vor încheia și înainta pentru aprobare în fiecare an. școlar până cel mult la 15 Sept.

Pe angajament se va arăta numărul ordinului de autorizare a persoanei angajate, calificația, specialitatea și numărul de ore ce va preda, și în fine retribuțiunea lunară, după formularul anexat.

Nu se admit și nu se vor aproba angajamente decât numai cu plata orelor stabilite conf. art. 41 din legea învăț. particular.

Vă atragem din nou atențiune, că orice cerere ae autorizare se înaintează pe calea ierarhică a revizoratului prin inspectorat, care își vor da avizul asupra cererei. Dir. Gen. ss. Rusu.»

No. 5516—1928.

Vacanța școlară.

Punem în vedere tuturor direcțiunilor școlare ca afară de vacanțele legale, prevăzute la art 107 din regulament să nu țină alte vacanțe, cum au făcut unii învățători cari au ținut vacanțe pentru culesul viilor.

Față de contravenienți se vor aplica sancțiunile legii.
Zălau, la 18 Decemvrie 1928.

No. 5515—1928.

Complectarea registrelor școlare

Costatându-se la inspecțiunile școlare, că la multe școli registrele școlare de evidență nu sunt complectate, corect se țin în disordine *punem în vedere tuturor direcțiunilor școlare, ca cel mai târziu până la 15 Ianuarie 1929, să complecteze corect fiecare rubrică din registre, să scrie frumos, să le complecteze și să le păstreze în cea mai mare grije.*

Dacă și după aceasta dată se vor găsi registre ținute în mod superficial se vor aplica de reorziune.

Zălau, le 18 Decemvrie 1918.

No.

ACT DE ANGAJAMENT

No.

ca susținător angajează pe dl ca
la șc. susținut la el (ea) obligându-se a-l (o)
retribui cu salariile și indemnizațiile legale.

Numele și pronumele angajatului

Religia

Cetățenia

Naționalitatea

Locul nașterii (comuna, județul, țara)

Data nașterii

Anii serviți în învățământ

Anii serviți la școala respectivă

No. și data autorizațiunii ultime

Dacă funcționează și în inv. public

La ce școală și cu ce titlu

Calificația (gradul pentru care e calificat), anul în
care a dat examen de capacitateComisia, localitatea, specialitatea la care a dat exa-
menul de capacitateDacă nu are calificația care e școala cea mai înaltă
pe care a terminat-o

Calitatea în care este angajat

Retribuțiunea în care este angajat

Angajatul consimțind condițiunile de mai sus se obligă
de a satisface pe deplin toate cerințele și dispozițiunile legale,
în special de a preda obiectele la ore pe săpt.
Drept pentru care semnăm angajamentul de mai sus.

Susținătorul școlii,

Semnătura angajatului,

I. MAGO.

rev. școl.

ȘCOALA NOASTRĂ

REVISTĂ PEDAGOGICĂ-CULTURALĂ,

organ oficial al revizoratului școlar, al comitetului școlar
județean și al asociației învățătorilor din județul Sălaj.

CUPRINSUL

BCU Cluj / ANUL V.ersity Library Cluj

1928

NRII 1-21.

COMITETUL DE REDACȚIE:

DIRECTOR
IOAN MANGO

REDACTOR
L. GHERGARIU

MEMBRI:

Gratian Capătă
Augustin Creșpai,
Dionisiu Maior,

Dumitru Mărgineanu,
Simion Oros,
Ioan Rațiu,

Gheorghe Șimon.

COLABORATORI:

Victor Boțan, Gheorghe B. Bălaj, Traian Cionț,
Nicolae Corăciu, Nicolae Chirvai, Ioan Gozman,
Gavril Hoblea, Aurel Iepurean, Dumitru Ilea,
Vas Iluțiu, Gheorghe Matieșan, Georghe Nichita,
Nicolae Nistor, Gheorghe Poporiciu, Mihai Robu,
Ioan Știrbu și Gheorghe Vereș.

Administrator: *Ion Codreanu.*

Revista apare în 1-a și 15-a fiecărei luni cu excepția lunilor Iulie și August, pe 24—32 pagini.

Abonamentul pe un an pentru învățători 250 Lei, iar pentru Comitetele școlare și particulari 400 L.

Manuscrisele destinate pentru revistă se vor scrie ceteț și numai pe o față a hârtiei. Manuscrisele nu se înapoiază. Scrisori neplătite nu se primesc.

Publicăm anunțuri, reclame etc. în corpul revistei ori pe copertă cu următoarele taxe: -- 1. Șirul eicero **15 Lei.** -- 2. Șirul garmond **12 Lei.** -- După 2 publicări se acordă o reducere de 10%, după 4 publicări 15% și după 6 publicări 20%. -- Șirul început se socotește ca întreg. --

Redacția și Administrația:

Zălau, Biroul Revizoratului Școlar.

CUPRINSUL

I. Actualități

	Pag.
Cionfi Traian : La Crăciun — — — — —	519
Curentul : Programul de lucru a d. min. Costăchescu —	489
Ghergariu L. : Hristos a înviat! — — — — —	193
„ Un oaspe distins — — — — —	225
„ Două aniversări — — — — —	391
„ 1 Decembrie — — — — —	487
Mărgineanu D : † Gheorghe Stoinescu — — — — —	333

II. Preocupări

Agârbiceanu I. : Poziții de apărare — — — — —	169
Bălaș B. Gh. : De timpuriu — — — — —	522
Cionfi T. : Rolul idealului în îndeplinirea misiunii de învăț.	4
Gluchowski B. : Asoc. învățătorilor din Polonia — —	173
Hoblea G. : Problema salarizării corpului didactic prim.	391
Ilea D. : Cinematograful și patefonul ca mijloc de propagandă	140
Ilieș C. : Eroul necunoscut — — — — —	89
Luțiu V. : Prestigiul învățătorului — — — — —	195
„ Invățătorii de azi — — — — —	339
„ Gazeta învățătorilor — — — — —	443 ✓
„ Cercuirile culturale — — — — —	523
Mango I. : Cultivarea sentimentului religios — — — — —	137
„ Cinematograful și patefonul în serv. școlii — — — — —	229
„ Inaugurarea nouilor localuri de școală! — — — — —	261
„ La sfârșitul anului școlar — — — — —	264
„ Biografia dascălilor vrednici — — — — —	337 ✓
Maier D. : Examenul de definitivare — — — — —	491
Mehedinți S. : Personalitatea învățătorului — — — — —	89
Oros S. : Să fim apostoli ai culturii — — — — —	334
Pocola E. : Să întinerim propaganda culturală — — — — —	2
Redacția : Din nou la drum — — — — —	1
Romocea V. : Cooperația în șc. prim. — — — — —	526

	Pag.
Roșca R. : Impresii dela examenul de definitivat	— — 227
Țibula E. : Gânduri în jurul unui curs de vară	— — 439

III. Chestiuni didactice

Bălaj B. Gh. : Muzica în șc. primară	— — — — 175
" " " " " " " " " "	— — — — 403
Capătă Gr. : Predarea aritmeticii în șc. prim.	— 93, 233, 269
Corâciu A. D. : Invățământul de tranziție	— — — — 445
" " " " " " " " " "	— — — — 534
Cosma L. : Lecție de cetire	— — — — 536
Ghergariu L. : Principii de educație sovietică	— — — — 9
Ioan Nic. : Intuirea și descrierea triunghiului echilateral	— — — — 177
Maior D. : Conceptiile școlii active	— — — — 531
Marchiș P. : Lucrul manual în șc. prim.	— — — — 494
Marinescu Al. : Lecție de aritmetică	— — — — 278
" " " " religie	— — — — 349
" " " " istorie	— — — — 405
" " " " desen	— — — — 498
Matieșanu Gh. : Jean-Jacques Rousseau la Dijon	— — — — 145
Oșianu V. : Desemnarea ghiocelului	— — — — 200
Pop Șt. : Desemnul în școală	— — — — 198
Pop Z. : Lecție de aritmetică	— — — — 153
Popescu P. : Lecție de gimnastică	— — — — 447
Poporan O. : Ceva din școala activă	— — — — 344
Tihanyi-Iussel Gh. : Viața în șc. prim. din Germania	98, 149

IV. Sălajul

Câmpeanu I. : Monografia școlii din Vășeapăn	— — — — 501
Cărabă V. : " " " " Boeșița	— — — — 407
Cionfi T. ; " " " " Măoriște	— — — — 281
Corâciu D. N. : " " " " Chereușa	— — — — 13
" " " " " " " " " " Treceut la cele vecinice († I. Cosmuța)	— — — — 347
Cordiș V. : Monografia școlii din Crasna	— — — — 449
Coșuțiu Al. : " " " " Treznea	— — — — 203
Oros Ș. : Răsplată	— — — — 538
Redu I. : Monografia școlii din Pria	— — — — 179
Sabou Al. : " " " " Aghireș	— — — — 351
Silaghi I. : " " " " Silvaș	— — — — 103
Trif G. : " " " " Stăna	— — — — 238

	Pag.
* * * : O bibliotecă pop. în Pria — — — — —	499
* * * : Stema nouă a jud. Sălaj — — — — —	540

V. Pagini de literatură

a) Poezii

C. D. Jiu : Toamnă — — — — —	452
Rob M. : Bate vântul — — — — —	18

b) Proză

Le Bon G. : Adevăruri scurte — — — — —	544
Pas Ioan : Cea dintâi zi de școală — — — — —	411
Popovici Gh. : Cununa care sângereă — — — — —	16, 109, 155, 182, 203, 241, 289 454, 504
Tulbure Gh : Dzeu coboară pe pământ — — — — —	452

c) Dări de seamă

Ghergarlu L. : I. Al. Brătescu-Voinești — — — — —	108
" Tolstoi — — — — —	359
" Gh. Tulbure : Când umbla D-zeu cu S. Petru pe pământ — — — — —	451
Mango I. : Cărți și reviste apărute — — — — —	290
" Constanța Hodoș : Povestiri din viața copiilor	542
" „Mesagerul cercetașilor“ — — — — —	543

VI. Note și observări

Carpatin : Adevărata cauză — — — — —	545
Mango I. : Sprijinirea „Astrei“ — — — — —	20
" Conducerea elevilor la biserică — — — — —	112
" Pregătirea și înaintarea învățătorilor — — — — —	158
" Combaterea pornografiei — — — — —	184
" Purificarea limbii — — — — —	366
" Pregătirea lecțiilor — — — — —	511
" Materialul didactic — — — — —	548
Marinescu : Cerșetoria în școală — — — — —	291
N. : Moda — — — — —	211
S. S. : Politica culturii — — — — —	159
* * * : Asociațiunea „Astra“ — — — — —	416, 462

VII. Administrație școlară

Dr. Angelescu, P. Ghițescu : Atribuțiile învățătorilor —	21
---	----

	Pag.
Dan Pompiliu : Indrunări la început de an școlar — —	413
Mărgineanu D. : Administrarea fondurilor școlare — —	113
" Probleme de interes general — 161, 185,	246
" Câteva constatări în legătura cu gest. șc.	293
" Cultura câmpului de experiență — —	363
" Mai mare promptitudine și precisiune în împlinirea îndatoririlor administrative —	459
" Câteva puncte de orientare la sfârșit de an	545
Rev. Școlar : Neglijență în îndeplinirea agendelor adm	508

VIII. Activitate extrașcolară

C. și R. : Activitatea centrelor culturale — 29, 123, 218, 249	
Fati I. : Activitatea culturală extrașcolară — — — —	368
Gozman I. : Șc. prim. de stat din Zălan — — — —	120
* Mango I. : Propagandă culturală — — — —	32
" Programul de muncă a centrelor culturale —	467
Marton G. A. : Serbare școlară în Măerișto — — —	217
Oprea I. Gh. : " " la Șimleul-Silvaniei — —	28
Rip. : Cercul cultural „Gh. Coșbuc“, Săuca — — —	298
" Serbări școlare — — — — — — —	302

IX. Știri

Mașina de tors „Regina Maria“ — — — — —	550
Nuniri. — Dl Alexandru Pop. — Cinematograf. — Exa- menele de definitivat ale învățătorilor. — Aviz. — Cur- suri de infirmiere. — Combaterca boalelor sociale. — Cununii. — Logodnă. — Necrolog — Orele de birou. — Audiențe la Minister. — „Un traiu domnesc“ — In- specții școlare — — — — — — —	78
Rețineri pentru Căminul Fiilor de înv. jud. Sălaj. — Ma- nuale de agricultură practică etc. — Necrolog. — Viza carnetelor ofițerilor. — Examenul de definitivat — Curs de vară pentru conducătoarele suplinoare. — Delegarea dlui Ioan Corbu Silaghi de inspector — — — —	125
Inspecție școlară — Reforma învățământului secundar. — Căsătorii — Imprimare școlare — M. Sa Regele Mihai I. — Conferențele „Astrei“ la Zălan. — Sufletul Romănesc. — — Anulare de nuniri. — Limba de predare la școala rom. cat. Șimleu — — — — — — —	164

Redacționalo. — Posturi neocupate. — Demisionați. —	
Necrolog. — Serbările Unirii Ardealului. — Răsplata	
inuncii. — Ridicarea cenzurii și a stării de asediu. —	
Locuințe p. funcționari. — Colecții din „Școala Noastră”	552

P A R T E A O F I C I A L Ă

I. Revizoratul școlar

3750—1927	Activitatea Centrelor și cercurilor culturale	—	82
	Inspector pt. organizarea muzeelor	— — —	83
3848—1927	Posturi vacante pt. transferări	— — — —	84
41—1923	Cotizațiile pt. „Fondul Gh. Lazar”	— — — —	85
	Incadrarea învățătorilor	— — — —	85
215—1928	Includerea școalelor pt. boală	— — — —	86
167—1928	Amendă și observațiuni	— — — —	87
268—1928	Pedeapsă	— — — —	87
306—1928	Amendă	— — — —	87
68—1928	Limitarea adreselor recomandate	— — — —	127
114—1928	Concedii și 25% din salariu	— — — —	128
334—1928	Monument lui Horia, Cloșca și Crișan	— — — —	128
372—1928	Pedepse	— — — —	129
475—1928	Conferințe lunare	— — — —	129
550—1928	Raport despre situația învățământului	— — — —	130
626—1928	Examen de înaintare pe loc gr. II	— — — —	131
653—1928	Avertisment public	— — — —	132
722—1628	” ”	— — — —	132
727—1928	Distribuirea materialului de studii pe triu.	— — — —	132
757—1928	Teatru sătesc	— — — —	133
792—1928	În chestia amenziilor școlare	— — — —	133
675—1928	Inscrierea elevilor în școalele minoritare	— — — —	166
875—1928	Durata cursurilor la șc. de adulți	— — — —	166
876—1928	Cereri pt. înaintare la gr. I	— — — —	167
938—1928	Recomandarea cărților „Culturii Naționale”	— — — —	167
1232—1928	Combaterea alcoolismului	— — — —	189
1125—1928	Dl. V. Militaru, insp. pt. activitatea extrașcol.	— — — —	190
1365—1928	Recrutarea pers. did. la șc. pt. anormali	— — — —	190
1367—1928	Cursuri de perfecționare pt. învățători	— — — —	191
1335—1928	Posturile ocupate de normaliste nu se vor da vacante	— — — —	223

	Pag.
1368—1928	Revocări de numiri — — — — — 223
1448—1928	Taxa publicațiilor la „Monitorul Oficial“ — — 223
1551—1928	Aranjarea situației în învățământ — — — 224
1580—1928	Informațiunii cu privire la indust. și comere. poamelor — — — — — 224
1213—1928	Dexteritățile și lucrările practice cu elevii — 253
1589—1928	„Cartea Vieții“ pentru popor — — — — 253
1593—1928	Impedecarea incendiilor de păduri — — — 254
1596—1928	Posturi vacante după 1 Ianuarie — — — — 254
1693—1928	Aprobarea ex. de definitivat din 1927 — — 254
1750—1928	Carnete pe C. P. R. — — — — — 255
1904—1923	Comemorarea poetului Gh. Coșbuc — — — 255
1950—1928	Examenele cursurilor de adulți — — — — 255
1134—1928	Cultivarea păcii între săteni — — — — 309
1553—1928	Țăranii vor fi instruiți să nu iscălească polițe în alb — — — — — 309
1748—1928	Recomandarea lucrării „Patrie și Neam“ — 310
1798—1928	Arhiva școlai so va păstra în școală — — 310
1952—1928	Curs de Căpicultură University Library Cluj — 310
1958—1928	Recomandarea broșurilor „Astrei“ — — — 311
1980—1928	Diționare — — — — — 313
1992—1923	Cursuri asupra Soc. Națiunilor — — — — 313
2038—1928	Pedepse — — — — — 313
2040—1928	Recomandarea lucrării D-lui E. Speranția — 314
2106—1928	Modificarea legii contabilității publice — — 314
2134—1928	Revista „Sfetcnicul Mamelor“ — — — — 315
2181—1928	Ziua Eroilor — — — — — 315
2211—1928	Redactarea rapoartelor oficiale — — — — 316
2212—1928	Albumul covoarelor vechi românești — — — 316
2223—1928	Drapele naționale la șc. minoritare — — — 316
2237—1928	Taxele elevilor part. pt. examene — — — — 317
2306—1928	Interzicera cumpăr. dulapului sanit. Lăzărăsen 317
2386—1928	Avertisment — — — — — 318
2392—1928	Pedepse — — — — — 318
2431—1928	Profesiuni incompatibile cu demnitatea învă. — 319
2432—1928	Interzicerea cărții „Histoire Juive“ — — — 319
2452—1928	Muzee școlare — — — — — 319
2453—1928	Serbaroa sādirei arborilor — — — — — 321
2455—1928	Posturi vacante în jud. Sălaj — — — — 321
2460—1928	Avertisment public — — — — — 322

	Pag.
2660—1928 Curs de vară pt. conducătoare — — — —	322
2568—1928 Plata salariilor Corpului didactic — — — —	323
1766—1928 Convocare — — — — — — — —	325
2950—1928 Inceperea anului școlar — — — — —	328
2520—1928 Portretul M. Sale Regelui Mihai I. — — — —	330
2686—1928 Jignirea clerului în cercuirile culturale — —	331
3103—1928 Examen de l. română — — — — — — —	378
2498—1928 Achitarea cotizațiilor la fondul „Gh. Lazar“ —	378
2608—1928 Elevii bolnavi — — — — — — — —	381
2640—1928 Salarizarea învățătorilor parlamentari — —	331
3004—1928 Inventarele școlare — — — — — — —	382
3121—1928 Înaintarea învățătorilor la gr. I — — — —	382
3126—1928 Înregistrarea școalelor cu registre și manuale —	383
3181—1928 Îmbucămîntea membrilor corp. didactic fomenin	383
3331—1928 Libertatea alegerii manualelor școlare — —	384
3640—1928 Controlul obligativității — — — — — —	385
3764—1928 Interzicerea părăsirii posturilor fără aprobare	388
3231—1928 Achitarea salariilor învățătoresți — — — —	427
1986—1928 Încaadrarea inv. minoritarii dela școalele de stat	427
3108—1928 Broșura „Un jubileu“ — — — — — — —	428
4813—1928 „Istoria muzicii la Români“ — — — — — —	428
3740—1928 Achitarea abonaamentului la „Școala Noastră“	428
3400—1928 Înaintarea listelor elevilor cursului de adulți	428
4028—1928 Dl. I. C. Pușcașu inspector școl. cultural — —	429
4140—1928 Tinerca cursurilor cu cl. V—VII — — — —	429
4165—1928 Comemorarea zilei de 1 Dec. — — — — —	429
3242—1928 „Gălăuza membrilor corpului didactic primar“	430
3590—1928 Mulțumiri — — — — — — — — — —	431
4110—1928 Normaliști, cari își fac stagiul militar — —	431
4031—1928 Carnete școlare — — — — — — — — —	475
4294—2828 Diploma anuală — — — — — — — —	475
4301—1928 Excludere din învățământ — — — — — — —	476
4402—1928 Avertisment public — — — — — — — —	476
4448—1928 Excludere din învățământ — — — — — — —	476
4520—1928 „Școala Tarănească“ — — — — — — —	476
4500—1928 Anularea unor numiri și transferări în inv.	477
4655—1928 Achitarea impozitului global — — — — —	478
4725—2928 Îndrumări la înaintarea diferitelor cerceri —	478
4737—1928 Serbarea zilei de 1 Dec. — — — — — — —	479
4523—1928 Avertisment public — — — — — — — —	515

	Pag.
4529—1928 „Povestiri din viața copiilor“ --- --- --- ---	515
4694—1928 Excludere din învățământ -- -- -- --	515
4874--1928 Avertisment public -- -- -- --	516
4918—1928 Acordarea de puieți pt. serbare pomilor -- --	516
4933--1928 Termenul conferințelor lunare ale corp. didactic	516
5008--1928 Delegarea dlui Gh. Iussel cu inspectarea școl- alelor săvești -- -- -- --	516
5014—1928 Excludere din învățământ -- -- -- --	517
5034—1928 Campania electorală -- -- -- --	517
5032—1928 Situația inv. provizorii -- -- -- --	517
5033--1928 Posturile ocupate de normaliști se consideră vacante -- -- -- --	518
5135--1928 Vizele trimestriale a carnetelor C. F. R. --	554
5010—1928 Excludere din învățământ -- -- -- --	554
5403--1928 " " " -- -- -- --	554
5404—1928 Învățătorii ajutori să se prezinte la ex. de ca- pacitate -- -- -- --	555
5056—1928 Participarea membrilor corp. did. la conf. ad- ministrative -- -- -- --	555
5128--1928 Demisionare din învățământ -- -- -- --	555
4445—1928 Funcționarea învățătorilor particulari -- --	556
5516--1928 Vacanța școlară -- -- -- --	557
5515--1928 Complectarea registrelor școlare -- -- --	557

II. Comitetul școlar al jud. Sălaj

442—1928 Achitarea subvenției de 15% pe 1927 -- --	134
500—1928 Administrarea averilor școlare --- -- --	134
600—1928 Gestionile trimestriale -- -- -- --	168
701—1928 Comitetele școlare negligente -- -- -- --	191
710—1928 Înaintarea conturilor de gestiune 1927 -- ---	192
1070—1928 Licitație publică -- -- -- --	256
15--1928 Plăci de eternit pentru învăț construcțiile --	323
1686--1928 Repararea și curățirea localurilor școlare --	331
1100--1928 Chiria directorilor cari n'au locuință în natură	386
1770--1928 Achitarea cheltuielilor de întreținerea localurilor	386
1841--1928 Cultura câmpului de experiență --- -- ---	387
2002--1928 Fixarea prețului zilei de muncă -- --- --	432
2003--1928 Arendarea terenului școlar în anul 1929 --	432
2160--1928 Înaintarea bugetului pe 1929 -- --- --	433

2800—1928	Cheltuielile școalelor în com. cu buget deficitar	433/c
	Inchiderea exercițiului pe 1928	— — — 553

III Asociația învățătorilor secția Sălaj

17—1928	Circular	— — — — — — — — — — 257
21—1928	"	— — — — — — — — — — 253
23—1928	"	— — — — — — — — — — 259
30—1928	"	— — — — — — — — — — 323
31—1928	Convocare	— — — — — — — — — — 324
36—1928	Circular și proiectul de statute al asociației	434, 480

IV. Dela administrația revistei

Chitări de abonamente în Nr. 1—2, 3—4, 8, 11—12, 18—19, 20, 21

